

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

20-01-2023

Sagatavoja:

Uzzīņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu sektors

Valgundes bibliotēka – iedvesmas bibliotēka

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrība izraudzījusies projekta "Iedvesmas bibliotēka 2023" dalībnieces, starptām arī Jelgavas novada Valgundes bibliotēka, kurai tagad būs iespēja realizēt mūsdienīgas un pozitīvas pārmaiņas.

Valgundes bibliotēka veidos ērtu, pievilcīgu un aicinošu telpu bērniem un jauniešiem. Idejas tapšanā aktīvi iesaistījās arī vietējie iedzīvotāji, īpaši jaunieši. Pieteikto ideju bibliotēka īstenos sadarbībā ar biedrību un ar pašvaldības un ziedotāju atbalstu.

"Iedvesmas bibliotēkai 2023" kopumā tika saņemti 17 pieteikumi. Bibliotēkas vēlējās mūsdienīgi iekārtot bērnu un jauniešu lasītavas, izveidot āra terases, radīt gímeņu lasītavas un izstāžu telpas, iekārtot interaktīvus un multifunkcionālus digitālos centrus, veidot izglītojošus pasaīkumus novada un vēstures

izzināšanā, iegādāties grāmatu pakomātus.

Bibliotēku pieteikumus izvērtēja jomas eksperti – profesionāli arhitekti ar pieredzi bibliotēku un citu kultūrvietu arhitektūrā un vides veidošanā. Īpaša uzmanība tika pievērsta tam, lai pieteiktā ideja ir radoša un iedvesmojoša, ietver mūsdienīgus un oriģinālus interjera vai arhitektūras risinājumus un rada pamanāmas pārmaiņas bibliotēkas vidē.

Iedvesmas bibliotēka ir sa biedriski nozīmīgs ilgtermiņa projekts, ko LNB Atbalsta biedrība uzsāka 2021. gadā, lai atbalstītu un dotu iespēju bibliotēkām īstenot idejas par laikmetīgu un pievilcīgu bibliotēku vidi. Katru gadu projektā piedālās trīs līdz piecas bibliotēkas, kas ar biedrības ziedotāju atbalstu un pašvaldību līdzfinansējumu piedzīvo pozitīvas pārmaiņas. Projektu "Iedvesmas bibliotēka" iecerēts turpināt arī 2024. gadā.

Sanita Kitajeva, LNB Atbalsta biedrības pārstāve

Avots: Jelgavas Novada Ziņas

Datums: 2023, Janvāris

Bērnu grāmatas - izklaide,

Kāpēc latviešu literatūrā tā arī īsti nav izveidojusies neviens bērnu grāmatu sērija par reālistiskiem tēliem

LINDA KUSINA-
SULCE

Lennebergas Emils, Trokšķu ciema bērni, Alfrons Tricvaidzīns, Alfrons Oberg, Kika Mika, Pija Prjanika... Kas Šiem vārdiem kopīgs? Tās visas ir grāmatu sērijas par reālistiskiem – bet ne reāliem, dokumentāliem – bērniem reālistiskā pasaulē. Dažas ir joti veiksmīgas, tulkojas vairākos desmitos valodu, citu lidojums bijis šaurās, tomēr sniedzis latviešu lasītājus, un ap daļu no grāmatām izveidojusies vesela industrija.

Vai latviešu bērni mil un lasa grāmatas par bērniem, kas viņiem līdzīgi, vai labprāt izvēlas fantāzijas un metaforiskus tēlus? Kādi ieimesi latviešu bērnu rakstniekus pārsvarā ievirza fantāzijas literatūras laukā? Kāpēc latviešu literatūrā tā arī īsti nav izveidojusies neviens bērnu grāmatu sērija par

Labi autori ir!

Vispirms jāsak ar labo: latviešiem ir gan populāras bērnu grāmatas, kas vairākārt piedzivojušas papildumetienus, tulkojas citās valodās un pat ieguvušas savu "industriju". Tāds ir, piemēram, Luizes Pastores deibības romāns "Maskačas stāsts", kurš piedzivojis tulkojumus angļu un igauņu valodā, pēc romāna motiviem uzņemta pilnmetrāzas animācijas filma un tapis komikss. Viskuplākā industrija izveidojusies ap Ineses Zanderes "Lupatiņiem" – tīsa, tem vispirms bija animācijas filmas un tikai pēc tam tapa dažāda veida grāmatas, tostarp ar pavi-

Zviedru institūta un Zviedrijas vēstniecības atbalstītā izstāde "Laipnī lūgti uz Alfonu Obergā viesībām", kas visu šo gadu ceļos pa Latvijas bibliotēkām, ir ists pētījums, kā stāsti top nozīmīgi lasītājiem.

PUBLICITĀTES FOTO

AKTUĀLĀ DISKUSIJA

Bērnu oriģinālproza – sāpīgs jautājums?

Vai latviešu literatūrā trūkst reālistisku stāstu sēriju bērniem? Par to "Kultūrzīmju" redakcijā diskutēja SILVIJA TREJAKOVA, Latvijas Nacionālās bibliotēkās Bērnu literatūras centra vadītāja, bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas dibinātāja, Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas bērnu un jauniešu literatūrā un grāmatu mākslā projekta vadītāja, ALĪSE NIĢALE, izdevniecības "Liels un mazs" direktore, INGUNA CEPĪTE, izdevniecības "Pētergailis" direktore, MARIKA TAUBE, apgāda "Zvaigzne ABC" latviešu valodas un literatūras grupas redaktore, LĪVA KUKLE, izdevniecības "Latvijas Mediju" bērnu literatūras redaktore.

Silvija Tretjakova: – Nevar teikt, ka mums trūktu labas reālistiskas bērnu literatūras, bet, ja runājam par tāda veida sērijām kā "Alfons Oberg" – jā, tadu latviešu literatūrā patēsām isti nav. Zviedru institūta un Zviedrijas vēstniecības atbalstītā izstāde "Laipnī lūgti uz Alfonu Obergā viesībām" Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 2022. gada nogalē un šī gada sākumā ir ists pētījums, kā stāsti top nozīmīgi lasītājiem. Guillas Bergstremas stāsti par mazo Alfonu rodas no bērnu ikdienas dzīves sarežģījumiem, risina tos mierīgā, labestīgā veidā, tādā kājūstot nozīmīgi gan mazajiem, gan pieaugušajiem. Izstāde ceļos

pa Latvijas bibliotēkām visu 2023. gadu.

Alīse Niģale: – Es drizāku teiku – mums ir maz rakstnieku, kas raksta labu vai vispār prozu bērniem. Ir daudz labu dzejnieku, vairākas brāšas ilustratoru paaudzes – gan pieredzējusi, gan jaunā, – ilustratoru loks pastāvīgi papildinās, visi ir aktivi, bet ar bērnu prozu ir visvājāk. Un tas arī ir viens no izskaidrojumiem. Mūsu lielākie grandī bērnu literatūrā ir gados, jauno savukārt ir joti maz. Jaunākajā paudzē aktivitā rakstoši autori bērniem ir tikai daži – Evija Gulbe, Luize Pastore. Turklat grūti ir uzrakstīt tā, lai lasītājam, kuram jālasa par savu dzīvi, tas neliktos didaktiski vai samāksloti. Jo, teiksim, tāda "Grega dienasgrāmatā" jaunomē mūsu bērni isti nelaissa paši par sevi, viņiem tas ir tāds kā piedzivojums.

Inguna Cepīte: – Es domāju, nevar nodalīt bērnu literatūru, jāskatās uz visu literatūras kopainiu, jo arī tad, ja aplūkojam visu mūsu prozas literatūru, romānus, vērojama līdzīga aina. Acīmredzot ir jābūt joti spēcīgam vēstījumam, lai ar reālistisku stāstu, kur nu vēl arī lieformas romānu, spētu uzrunāt auditoriju. Protams, svarīga arī metaforām un aluzijām bagāta valoda. Turklat var jau arī piekrist uzskatam, ka mēs, latvieši, jau tradicionāli esam dzejnieku tauta pretstava

tā igauniem, kas ir prozaistu tauta. Varbūt sava vaine arī tā, ka sabiedrība valda uzskats – reālistiskais stāsts ir kaut kās pārkāpienīšs.

Marika Taube: – Tā ir, un to īsti izskaidrot nevar. Piedāvājums liela mēra saistīs ar pieprasījumu – ja lasītāji grāmatas pērk, autors var mērķtieci strādāt tālāk. Lai izvelotos sērija, autoram un izdevējam ir jāzīmē, ka lasītājiem tā ir nepieciešama. Turklat grāmatā netop isā laikā – tāja jaiegulda liels darbs un daudz laika. Mūsu apgāda populāra grāmatu sērija ir Evijas Gulbes un Lindas Lošinas "Koko un Riko", bet tās varoni nav bērni, bet gan zūrkulēni.

Veidot grāmatu sērijas vienmēr ir riskanti, ari arī arīzēmē sērijām bieži gadījies, ka pirmo grāmatu lasītāji pērk labi, otrs jau mazāk, un tālāk pieprasījums arvien vairāk izsīkst. Reizēm grāmatu sērijas "atdzimst" jaunākajā paudzē, kad agarākie bērni ir izauguši vai arī vecāki klūvuši par vecākiem. Viņi atceras savas kādreiz iemīļotās grāmatas un meklēj tās jaunajā paudzē. Piemēram, pasaule joti populāru Alfonu Obergu Latvijā iepazīnām 1998. gada grāmatā "Urrā tētim Obergam", vēl divas šīs sērijas grāmatas un skriptu konkursa. Pasniegti tie tika gan nopielēti, gan ar humoristisku pieskāru, tāču pats pamats bija joti smags. Ja šos jautājumus pāsniedzam caur metaforu, tas

Milla" un pirmā grāmata atkārtotā izdevumā. Ja daudzi lasītāji iegādās jau izdotās grāmatas un lūgs pēc jauniem šīs sērijas izdevumiem, ar prieku pie tā strādāsim.

Līva Kukle: – Taisnība, latviešu autori manā pieredzē ir vairāk tendēti raks-

reizēm ir mikstāk. Turklat reālistiski rakstīt ir grūtāk nekā caur fantāzijas elementiem, jo reālistiskais noveco daudzāk – turklāt novēco gan valoda, gan realitātes elementi. Pat tad, ja autoram ir bērni, viņš kā vecāks būs iekšā šajā bērnu realitātē, un

SILVIJA TREJAKOVA: "Pēdējie pieci, septiņi bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas gadi rāda, ka bērniem patīk reālistiskajā literatūrā balstītā tematika."

EVIJA TRIFANOVA/LETA FOTO

tomēr ne īsti. Tādēļ, domāju, latviešu autoriem nav biles rakstīt metaforiski, drizāk tā ir tradīcija un varbūt pat gluži laba tradīcija.

Vai latviešu lasītāji pieprasī reālistiskas bērnu grāmatas?

S. Tretjakova: – Lasītāji interesēs gadu gaitā ir maiņušās, un to atspoguļo arī rakstnieku devums. 90. gadu sākumā autori pārsvārā rakstīja autorpasakas, tad sākās fantāzijas literatūras bums, mums ir joti daudz šī žanra autoru, bet pēdējie pieci, septiņi gadi rāda, ka bērniem patīk reālistiskajā literatūrā balstītā tematika. leklāvām bērnu un jauniešu žūrijas sarakstā Žaka Frinsa

mus. Un, protams, uzrakstīt sēriju par vienu tēlu ir vēl saņēmīgāk. Lauris Gundars jau arī nesākā ar domu, ka tā bus sērija – viņš uzrakstīja pirmo stāstu, tas izdevījās, un viņš turpināja. Tur ir arī redzams šīs personīgais faktors – sarunas ar mazbērniem, kas piesaistīja žanram. "Sveiks, Vali!" ir visvairāk tulkoša sērijas grāmata, tātad tas laikam ir gan vislabāk saprotamais sērijas darbs, gan tā kā parāda mūsu interovtu sa biedrību, tas savā veidā var būt eksoptisks un saistošs cītās valstis, grūti viennozīmīgi atbildēt. Vienmēr ir jautājums par izdevēju izvēli un ari par to, cik aktīvi izdevējs sadarbojas ar autoru, vai pa-

Avots: Kultūrzīmes

Datums: 18-01-2023

izglītošana vai industrija?

kas varētu konkurēt vismaz ar kaimiņos – Lietuvā un Igaunijā – tapušajām?

sam jaunu tehnoloģiju iesaisti, diski ar Jēkaba Nīmana komponētām dziesmām un mūzikām. Tuva nākotne galda spēļu rožotāji "Brain Games" plāno ari sākt Lepatiņu puziļu un spēļu rožotāju.

Tāpat ir gana veiksmīgais realistiskas grāmatas dažādu vecumu bērniem un jauniešiem – Rasas Bugavīčutes-Pēces "Puika, kas redzēja tumsu" piedzīvojusi atkarītotus izdevumus, tulkojumu iegauņu un lietuviešu valodā, kā ari savu teātra izrādi, tomēr tā ir viena brīvstāvoša grāmata. Laura Gundara reālistiskas grāmatas par vecīteņu Vali un viņa attīpgo mazmeitīgu Spindzeli ir pavismā tris un pieredzējušas vairākus tulkojumus, to mēr nevar teikt, ka tas būtu graujoši populāras latviešu lasītāju vidi. Un neviens, pat vispopulākajam latviešu bērnu autoru darbam, nav izdevies sasniegt pieiemīram, lietuviešu rakstnieces Linas Žutautes draiskulīgas

meiteņes Kikas Mikas tulkojumu skaitu, koptirāžu, kas sniedzas pāri diviem miljoniem, un ap košo tēlu savērpīto industriju – no aktivitāšu grāmatām sākot un ar izklaižu parku beidzot. (Jā, mums ir "Avārijas brigādes" izklaižu parks, taču tas, ka zināms, balstās animācijas tēlos). Nemaz nerunasim par tādiem tēliem kā zviedru rakstnieces Astridas Lindgrēnes Lenebergas Emīls vai viņas tautīties Gunnillas Bergstrēmas Alfonss Obergs – sešgadīgs zēns, kurš kopš 1972. gada nav klivis vecākās, toties grāmatas par viņu tulkootas ganādzī 30 valodās un to kopējā tirāzā Zviedrijā un citās valstis ir aptuveni desmit miljoni eksemplāru. Tiesa, Latvija Alfonam (atšķirībā no Emīla) nav tik labi vecītes kā citur – Šei iznākusi tākai četrās Gunnillas Bergstrēmas grāmatas, un, ja gadījuma kādām nav palaiņējies pašām būt bērnam vai audzināt istā vecuma bērnus

90. gadu pašas beigās vai ap 2014.–2015. gadu, šis tēls var būt ari palicis nepamanīts.

Vai fantāzija veicina izteili?

Protams, pat iespādinājis Alfrona Oberga sērijas grāmatu tirāžas ne tuvu nestā lidzās Harija Potera pānākumiem: septiņu romānu cikls par pasaugs burvi tulkots 80 valodās, pirmā grāmata – pat latīnu un senegāku mēlē. Savukārt poteiāde – iespējams, savas relatīvās jaunības vai ari nesaīdīzīnāmi lielāku citu izklaidēs iespējīgi deļ – tulkojumu popularitātei ievērojamī atpaliek no tādām klasiskām bērnu literatūras pērlēm kā Hansa Kristiana Andersena pasakas, Luisa Kerola "Aloise Brīnumzēm" un Karlo Kollolio "Pinokio", nemaz nerunajot par Antuāna de Sent-Eksperti "Mazo princī", kas ir – ne daudz, ne maz – visvairāk valodās tulkojais

daiļliteratūras darbs pasauļā, šis stāsts iznācis aptuveni 300 valodās. Saraksts daiļrunīgi liecina, ka bērni (un acimredzot ari viņu vecāki, kuri tācu ir tie, kas grāmatas pērk) pirmā kārtā izvēlas metaforisku un fantāzijas literatūru, nevis grāmatas, kas parāda dzīvi bez izskaitījumiem. Un tomēr mazajiem lasītājiem svarīgas ir ari grāmatas, kas parāda bērnu, kas ir līdzīgi viņiem, bērnu, kuriem jaunības noslēpumos ne realitātes Baltais tērps ir īstais, uz savas personīgās planētas vai mēklēt pāldzību pārdabiskos spēkos.

Sava būtību visa literatūra, protams, ir fantāzija – pat visfantastiskākās tematikas romānu autoram jābalstas lasītājiem pazīstamās izjūtas un pieredze, tieši tāpat ari reālistiskos daiļdarbos tēli, toliknēji un fiziskie apstākļi neizbegami būs izdomāti, lespējams, tādēļ vēl 19. gadsimtā augstākā sabiedrība tiks aizdomīlini skatījās uz jaunību – romānu –, aicinot jauniešus dienas lielāko daļu velkti izglītojotu grāmatu lasīšanai un atvēlot izdomai tākai nodaļai vai pāris pēc tam, kad visi dienai darbi paveikti (saskatīt līdzību ar to, kā mūsdienās apzīnīgi vecāki cenšas ieroēzot bērnu ekrānu laiku?). Strids par to, kurš literatūras novirzīens ir vērtīgāks, droši vien ir nebiedzams, un ikvienas pušes aizstāvīs atradis argumentus

NO VISIEM LAIKMETIGĀS LATVIEŠU LITERATŪRAS ĪTELIEM VISVEIKSMĪGĀ INDUSTRIJĀ IZDEVIES RADĪT AP LUPATIŅIEM.

no žanru – romānu –, aicinot jauniešus dienas lielāko daļu velkti izglītojotu grāmatu lasīšanai un atvēlot izdomai tākai nodaļai vai pāris pēc tam, kad visi dienai darbi paveikti (saskatīt līdzību ar to, kā mūsdienās apzīnīgi vecāki cenšas ieroēzot bērnu ekrānu laiku?). Strids par to, kurš literatūras novirzīens ir vērtīgāks, droši vien ir nebiedzams, un ikvienas pušes aizstāvīs atradis argumentus par labu savai pārliecībai. Un droši vien vislabāk ir tad, ja gan fantāzijas, gan reālistiskas, gan dokumentālās literatūras laukā visu vecumu lasītājiem ir izvēlē starp patiesīšām kvalitatīvām un interesiem parādījumiem, kuri gan apmierina vajadzību išlaicīgi pārcelties uz citu realitāti, gan ari aistrast atbildes uz to, kā citi vienaudži tiek gala ar šīs realitātes sāpīgajiem vai mulsinošajiem jautājumiem.

IEVA LŪKA/LETA FOTO

INGUNA CEPĪTE: "Ir jābūt loti spēcīgam vēstījumam, lai ar reālistisku stāstu, kur nu vēl ar liel formas romānu, spētu uzrunāt auditoriju."

vām Rebekas Lukošus darbu "Nepaklausīgais vecvēvs". Labas ir arī Laura Gundara un Jura Zvīrgdziņa grāmatas mazajiem bērniem.

A. Nigale: – Ja runājam tieši par industriju, tad pīmērs varētu būt Zane Zusta – nosacīti, jo divas grāmatas ir tikai istas sērijas ievads un tās galvenais tēls biji pūčuļiens, bet grāmatās darbojas ari zēns un viņa ceļojums, taču viņai izdevies attīstīt tēlu tālāk raidījumā, tādā komercnozarā. Loti labs sērijas pīmiers ir Luizes Pastores "Mākslas detektīvi", viņa ari loti apzinīgi pievērsies tieši bērnu literatūrai. Dzintars Tilaks, Māris Rungulis, Daina Ozoliņa – viņi raksta mūsdienu bērniem par mūsdienu bērniem, bet atsevišķi par mūsdienu bērniem, bet grāmatu darbus, un ir jautājums, vai izdevējs pasūta sēriju vai pārām autoram jāiedomājas, kā par kādu tēlu var sanākt sērija. Tas var izdoties tikai tad, ja esī radījis tēlu, ar kuru gribi pats satikties, kau ko vēl par viņu stāsti. Tas nav vienkārši.

Tāpat Lauras Vinogradovas "Tētis un suns" – nelieci, plūstoši teksts, vērojums, loti laba valoda. Protams, Rasas Bugavīčutes-Pēces "Puika, kas redzēja tumsu", tapat Ilzes Skrastiņas grāmata "Lieliskā dzīve bez ZOOM", kurā lieliski aprakstītas situācijas, bērnu savstarpējie dialogi. Aktuālā žūrijas sarakstā iekļā-

ta septiņas valodās, sapemtas ar labas atsauksmes ārēmēs. Bēri, ja nerakstās, tad nevar izdot to, kā nav.

Varam cerēt, ka varbūt Liepājas rakstniecības kurss atnesis jaunu prozītu paužīzi.

I. Cepīte: – Igaunu rakstniecēs Kairi Lookas "Pijas Prījanikas" sērija ir spoži pīmērs reālistiskā bērnu literatūrai. Latviesu literatūrā noteikti gribu minēt Jura Zvīrgdziņa grāmatas "Lauvas rūcīens" un "Rasas vasaļa", pusaudžu vecumam – "Have a Nice Day". Grāmatu sēriju par meitenīti Rasu varētu saukt par latviešu bērnu literatūras izņēmumu – tas ir veiksmes stāsts, ko letekmējus starptautiskais pieprasījums pēc pirmās grāmatas "Lauvas rūcīens" panākumiem tādā bērnu literatūras lielvalstī kā Somija, kur šis darbs bibliotēku aptaujā nokļuva interesantāko grāmatu augīgalā, un somu izdevējs pasūtīja otru grāmatu ar pīrmās grāmatas tēliem. Ari tā bijusi sekme, un nu, ari pēc Somijas pasutījuma, tapis jau trešais darbs sērija "Rasas dienasgrāmata", kas drizumā sāks celu pie lasītājiem. Sākotnēji ne ti-

kai autors, bet ari "Pētergailis" nebija domājis par sērijas radīšanu. Bet pagādājis šis ir vienīgais tāds gadījums mūsu bērnu literatūrā. Tāpat Māris Rungulis ir spoži reālistiskā stāsta pārstāvis. Ari manu jauno grāmatu "Emma un ekranī" var novietot reālistiskās literatūras plāktā. Bet tā nav likumskarība, prei pasaku un fantāzijas darbu apjomītie ir izņēmumi – protams, loti patikami izpēmumi. Jo noteikti vajadzīga ari reālistiskā literatūra.

M. Taube: – No mūsu apgāda izdotajām grāmatām varētu iecelt Dzintara Tilaka un Dainas Ozoliņas darbus, Aivara Kļavja trilogiju "Cēlū uz nezināmo zemi". Lauras Vinogradovas "Tētis un suns", Ligas Rozentales "Vislabākā vasara". Starp citu, pēdējā bija iecerīta kā aizsakums grāmatu sērijai, un ceram, ka šī ideja ar laiku tomēr iestenosies. No ārzemju grāmatām loti iemīļota ir latviešu autore Linas Žutautes sērija par Kiku Miku, par kuru tiešām varam teikt, ka tā ir bestsellers. Lietuvā tā ir loti populāra sērija, pie kurās nu jau strādā liela komanda, tiek nodarbināti

ari citi autori un ilustratori, Kika Mika tur ir sastopama teātrā izrādēs, ar tās zimolu ražo sulas un konfektes. Taču arī šajā gadījumā ceļ uz latviešu lasītāju sirdi nebija iss. Kad izdevējā pirmo grāmatu, to Latvijā išti nepamanīja, un tikai tad, kad tai pēc dažiem gadiem pievienojašās grāmatas, pieprasījums strauji pieauga. Šajās grāmatas skartā tematika ir tuva arī mūsu auditorijai, zinu, ka ir vecāki, kuri bēri, nākamas grāmatas lūdz pat tad, kad jau izauguši no ietā "Kikas Mikas" vecuma. Lemēlus, kādēl viena vai otra grāmata iepatikas vai glūži otrādi – neiepatikas, izprast ir diezgan grūti, bet ar kaut ko lasītāji jāaizķer.

L. Kukle: – Par reālo dzīvi loti labi, manuprāt, stāsta, piemēram, Jēnnījas Jēgerfeldes grāmatas – piemēram, "Stendapa karaliene". Interests variants ir arī tās grāmatas, kas pašā pamatā balstās istāja dzīvē, tēli ir cilvēki un nekas magijs nenotiek, taču savu lomu spēlē varonu emocijas, iztēle – varoju teiktās nav jāuztver pilnīgi akmeni iecirsti. Tāda ir bērnu bīzū grāmata "Mana negantā diena" vai, piemēram, grāmata pusaudžiem "Mēlindzelmīji". Manuskriptu konkursā saņēmās vairākus specīgus darbus par bērnu dzīvi mājas, skola, ari tie un vēl citi jauni darbi noteiktā iemējē savu vietu grāmatu klāstā.

RAKSTS TAPIS
SADBĀBĪBĀ AR LNB BĒRNU
LITERATŪRĀS CENTRU

sūta darbus jeb tikai gaida, ko autors pats izdomās uzrakstīt. Iztulkot vienārām ir vienkāršak, jo tulkotajām grāmatām jau ir zināma atzinība, iespējams, tās tulkotās vairākās valodās – vieglāk tās ari pieredzējušas lasītājiem. Bet oriģinālproza... Tas tiešām ir sāpīgs jautājums.

I. Cepīte: – Kā grāmata kļūst populāra? Ja sižets ir saistīšs, interesants. Tāpat lasītāji ar noteikumiem žārīgiem tiek, ja tā var teikt, ari iebarot – ar aprakstiem par šā literatūru, reklāmām, apskatiem. Ipaši tad, ja jaunieši paši kādas grāmatas apskata, tās kļūst populāras. Līdzīgi kā tas ir populārājā mūzikā.

M. Taube: – ja lasītāji labprāt izvēlas reālistiskus stāstus, bet nav tā, ka daudzi taujā, pēc turpinājuma. Galvenais, ka sižets ir saistīšs, bēri, nā spēj tajā atpazīt situācijas, identificēties ar varoņiem. Un, manuprāt, loti sārīgi aspekti ir valoda un izteiksmes veids, ipaši dialogos. Bērniem grāmatas ir jārūna tā, kā viņi reāli runa mūsdienu, nevis laika, kad autors bijis savas auditorijas vecumā.

L. Kukle: – Bērns uzrunā realitātei, tas, ko viņi var attiecināt uz savu dzīvi, ar ko viņi saskārūšies, bet tur ir nāsme – ja tev nepatik, skola, un tā turklāt vēl būs aprakstīta, kā tev nepatik, tad tev skola nepatik vēl vairāk. "Grāmatona" diezgan daudzi teic, ka viņiem nepatik, ja ar tēliem noteikti kaut kas slīkst, bet patik, kad tēliem iet labi, kad viņi uzvar, kad viņiem veicas. Un varbūt ari tādēļ ir mazāk reālistisku grāmatu, jo auto-

Svaru kausos - kvalitatīvs medijs un zinošs lasītājs

Ar zināšanām pret dezinformāciju

Par medijpratību un vienu no tās aspektiem – viltus ziņām – pēdējos gados stāstīts daudz. Nenoliedzami, ka medijos un citos informācijas kanālos, kuru klūst arvien vairāk, sniegtā informācija ietekmē sabiedrības attieksmi pret dažādiem jautājumiem, iespēdo rīcību. To īpaši ietekmē pēdējo gadu globālie notikumi, *kovidā* pandēmija, karš Ukrainā. Tāpēc gan valsts iesādes, gan nevalstiskās organizācijas turpina rīkot dažādām mērķauditorijām paredzētas kampaņas, izglītojošus seminārus, lekcijas. Ir pieejami arī vienkārši padomi, kā atšķirt uzticamu informāciju no nepatiesas un neiekrist viltus ziņu lamatās. Pēm oktobrī Pasaules medijpratības un informācijapratības nedēļā īpaša uzmanība tika pievērsta tieši uzticēšanas stiprināšanai kā medijpratības pamatam. Varētu domāt, ka esam kļuvuši zinošāki, iegūto informāciju izvērtējam kritiskāk un lielājā dažādu ziņu okeānā spējam orientēties vieglāk. Vai tā tiesām ir, centāmies noskaidrot, gan vaičājot mediju politikas eksperte, gan novada bibliotēkās, kā arī veicot aptauju.

Galvenie principi informācijas ieguvē – pārbaudīt avotu, izvērtēt, salīdzināt...

Ar tiesīsajestes aptaujas palīdzību centāmies noskaidrot, kādi ir cilvēku mediju lietošanas paradumi, vai ikdiņā nācīs saskarties ar maldinošu informāciju, kā arī to, cik aktuālas ir medijpratības un kritiskās domāšanas prasmes. Jāatzīmē, ka aptauja nesniedz visaptverošu datu, taču iesīmē vairākas tendences. Kopā aptaujā piedalījās 95 respondenti, šo reizi galvenokārt ieživotāji vecumā no 30 līdz 70 gadiem.

Vispirms būtiski uzsvērt, ka lielākā daļa respondentu (67%) apliecinā, ka mediju sniegtā informācija daļēji ietekmē viņu personīgo viedokli par dažādiem jautājumiem. Tāpat lielākā daļa atzīst, ka saskārušies ar viltus ziņām, un uzskata, ka spēj atšķirt maldinošu informāciju no patiesas. Devīniem respondentiem gadījies noticēt arī maldinošā informācijā (ar veselību saistītos jautājumos), tas saprasts tikai vēlāk.

Aptauja atklāj, ka biežākie iedzīvotāju informācijas avoti ir interneta portāli (74 atbildes), sociālie mediji (59), kam seko televīzija (54), radio (31) un prese (29), dala norādījusi vairākas atbildes. Tikmēr uz jautājumu, kuriem avotim uztiesicas visvairāk, vairums (75) norāda tradicionālos medijus (televīzija, radio, prese), ceturtā daļa uztiesas interneta ziņu portāliem, un likai daži – sociālajiem medijiem. Lūdzām norādīt arī konkretus avotus vai viedokļa līderus. Daudzi nosaukuši Latvijas sabiedriskos mediju (Latvijas Televīzija, Latvijas Radio un *Lsm.lv*), arī *TVNET*, *Delfi* un citus tiesīsajies ziņu portālus. Dažās atbildēs minēti arī ārzemju mediji. Tāpat nosauktas arī vairākas personības, piemēram, Guntis Bojārs, Inga Springe, Inese Liepiņa, Mārtiņš Burke-Burkevics, Mārtiņš Daugulis, Gundars Rēders, Jānis Domburs, Ieva Brante u.c. Prieks, ka vairāki respondenti kā uzticamu nosaukuši arī laikrakstu *Auseklis*. Sniegtās atbildes kopumā apliecinā cilvēku uzskatu, ka viņi informāciju spējot izvērtēt un varot izvairīties no nepatiesu ziņu ietekmes. Tomēr vairāk nekā puse (53%) atzinuši, ka joprojām būtu noderīgas papildu ziņas.

Kāda veida medijpratības veicināšanas pasākumi jūs interesētu?

ko visvairāk vēlētos iegūt pasādos medijos. Kāds respondent gan atbildejis, ka dažādu semināru un informācijas daudzums kļūvis pārlieks, tādēļ vien griboties izslēgt datoru un atgriezties pie *podzintelefona...*

Pie vairākiem jautājumiem daļa respondentu piebilda, ka informāciju rūpīgi pārbauda, izvērtē un salīdzina. Viens respondentu atzīst, ka pēc pēdējo pāris gadu notikumiem pasaulei izvērtēt informācijas patiesumu kļūvis īpaši sarežģīti. Daudzās atbildēs uzsvērta kritiskās domāšanas nozīme, lai izvairītos no dezinformācijas negatīvās ietekmes. Savukārt, lūgti nosaukt savus mediju lietošanas principus, vairums kā galveno uzsvērīsu ziņu avota pārbaudi. Tāpat aptaujas dalībnieki pievērš uzmanību faktiem, teksta noformējumam un parainzrakstībai, autoram, atsaucēm.

Personiskās attieksmes un kritiskās domāšanas nozīme sabiedrībā

Bibliotēkas kā viens no izglītotājiem

Lielu ieguldījumu medijpratības veicināšanā sniedz bibliotēkas, kas ir viens no tā saucamajiem medijpratības mentoriem. Šai jomai pēdējos gados pastiprinātu uzmanību pievērš arī Limbažu Galvenā bibliotēka (LGB) un citas novada bibliotēkas. LGB Klientu apkalpošanas centra vadītāja Zane Balode novērojusi, ka jaunākā pauzē ir zinošāka informācijas meklēšanā, vienlaikus viņa atzīst, ka ne vienmēr avoti tiek izmantoti rūpīgi. Tikmēr senioru paradumi ir dažādi. Daja uztiesas tikai tradicionālajiem medijiem, citi arvien aktivāk cēsās apgūt digitālās prasmes, izmanto sociālos tīklus. Viņa gan piebilst, ka aizvien vairāk iedzīvotāju interneta resursus lieto mājās vai savās viedierēs nevis bibliotēkā, tāpēc ar jautājumiem par kādas ziņas patiesumu pie bibliotekāra vēršas reti. Vienlaikus viņa secinājusi, ka internešu lietotāji vairs neuzķeras, piemēram, uz e-pastā saņemtām krāpniecībām vēstulēm, kā tas bijis pirms vairākiem gadiem. Citi uzrunāti novada pagastu un pilsonību bibliotēku vadītāji piekrīt, ka kopumā apmeklētāji kļuvuši zinošāki, piesardzīgāki, vairāk izvērtējami. Ja ko nesaprot, vēršas pēc padoma arī pie bibliotekāra. Taču joprojām ir arī tādi, kuri savus paradumus nemaina, un viņus pārīcīnāt ir grūti. – *Mums kā bibliotekāriem nākas būt lieteliem diplomātiem. Ne katram var vienkārši norādīt, ka tā ir viltus ziņa...* Cilvēks reizēm ir tā "iecīklejējs" uz savu patiesību, ka neko citu negrib dzirdēt, – atzīst Salacgrīvas bibliotēkas vadītāja Hedviga Inese Podziņa. Lūdzīgi viedokli pauž arī vairāku bibliotekāri.

Lai sasniegut savus klientus, bibliotēku darbinieki ikdiņā izmanto dažādus komunikācijas kanālus – sociālos medijus, mājaslapu, tiesīsajestes un klātienes seminārus. – *Aicinām savus lasītājus uzticēties zināmiem ziņu avotiem, piemēram, medijpratības medijiem, nevis sociālajiem tīkliem, kur cilvēki bieži dalās ar nepārbaudītu informāciju. Bieži gadās, ka tieši tur cilvēki izslāz tikai vīrsrakstu, īpaši neiedzīvotīties saturā, un dalās ar to tālāk.* Savukārt daudzām šķiet – ja ar kādu ziņu daļījies parādīstams cilvēks, tad tā ir patiesa. Mūsdienu steidzīgajā laikmetā visi grības uzzinātāri, pietiekst laika un vēlēšanās informāciju izvērtēt kritiski, tāpēc diemžel nepatiesas informācijas gūstā mēdz iekrīt arī cilvēki ar labu izglītību, augsti kvalificēti speciālisti, pedagogi un citi, – novērojusi Z. Balode. Runājot par viltus ziņu negatīvo ietekmi, sarunbiedre atzīmēja – ja cilvēks būs noticējis kādai ziņai vienkārši izklaidēs nolūkos un ar to nedalīsies, tas tālojās sekas, iespējams, neradis. – *Taču šādās vēstis īpaši negatīvi var ietekmēt bērnu un jauniešu uzveri un spēju kritiski domāt.* To izjutām ikdiņā, tāpēc piedāvājam skolām speciāli sagatavotas mācību stundas par šiem jautājumiem. Ari paši pedagogi nereti mums lūdz noorganizēt nodarbibas skolēniem, tādāt tas ir aktuāli, – atklāj Z. Balode. Savukārt ar senioriem vairāk notiek individuālās sarunas, īpaši iztekti tas ir pagastu bibliotēkās. Viņa min vēl kādu piemēru, ar ko nācīs saskarties pēdējā laikā: – *Sociālajos tīklos ir slēgtās grupas par dažādām tēmām, un tājās esošie cilvēki mēdz tik ļoti noticēt attiecīgās grupas viedokļu līderiem, ka pārliecīnāt viņus par pretejo ir joti grūti.*

Lai bibliotekāri varētu sniegt apmeklētājiem patiesu informāciju par dažādiem jautājumiem, ieteikt labākos ziņu avotus, vienībām vispārīs jāizglītojot pašiem. Z. Balode kā joti vērtīgu uzskata iespēju nepārtraukt papildināt savas zināšanas dažādos kursos, ko darbinieki labprāt ari dara, tāpat daja arvien apgūst jaunas prasmes pašmācības ceļā. Pašreiz Latvijas Nacionālā bibliotēka organizē apjomīgas mācības *Medijpratības meistarī*, kuri mērķis ir sagatavot mentorus, kas apgūtās zināšanas spētu nodot gan kolēgiem, gan pārējai sabiedrībai. Tajās piedalās arī LGB sistēmbibliotekāre Ieva Žaķe. Jau pavasarī iegūtās zināšanas viņa izmantošot, lai organizētu nodarbibas vēcāko kļaušu skolēniem, turpmāk tādās iecerētas arī citām mērķauditorijām. – *Nepieciešams vien iedzīvotāju vēlme sanemt zināšanas, ko bibliotēka var sniegt,* – mudina Z. Balode.

Interese par medijpratību pieaug

Kultūras ministrijas (KM) Mediju politikas nodalas eksperte Agnese Berga, atlautoces uz KM un *Latvijas faktu* 2020. gada veikto pētījumu, atklāj, ka cilvēki aizvien kritiskāk vērtē savu spēju analizēt informāciju, arvien vairāk atzīstot, ka viņiem pietiekst zināšana, kā atšķirt patiesu informāciju medijos no tendenciozas un maldinošas. Tāpat esot gana daudz gadījumu, kad sanācis noticēt nepatiesai informācijai. Viņa pozitīvi vērtē, ka sabiedrībā kopumā pieaug interesē par medijpratību un prasmi pazīt uzticamu zūmālistiku. Interesi par medijpratību apliecinājusi vairākums pētījuma dalībnieku – 58%, tas ir par 23% vairāk nekā 2017. gadā, kad tika veikts pirmsais šāda veida pētījums.

Vienlaikus A. Berga uzsvēr, ka kļū par dezinformācijas upuri ņodien ir tik viegli kā nekad. – *Dezinformācijas nolūkos ne vien teiksts, bet arī audiovizuālais saturs, tīmekļvietnes, pastkastītē saņemtas vēstules, atsevišķos gadījumos arī laikrakstu formāts, sevišķi vēlēšanu kontekstā, var tiki radīt ar nolūku izplatīt dezinformāciju, apzināti pārveidoši, lai maldinātu patēriņu,* – atzīmē A. Berga. Minētā pētījuma dati rāda,

ka biežāk maldinošai informācijai notic seniori. Tāpēc KM pērn īstenoja informatīvu un izglītojošu tiesīs senioru mērķauditorijai adresētu sociālo kampaņu *Viltus ziņas ir līpigas*. Tās mērķis ir mainīt senioru uzvedību, lai viņi ne vien neuzķertos uz viltus ziņām, bet arī paši tās neizplāftu. Tāka aktualizēti vairāki vienkārši medijpratības solji, lai palīdzētu izvērtēt jebkuru informatīvo vēstījumu. Vēl eksperte uzsvēra, ka medijpratība nepārtraukti jāpilneido, tāpēc katrai gadu tiek īstenoji vēl citi pasākumi un semināri, lai uzlabotu medijpratības mentoru – pedagogu, bibliotekāru, darbā ar jaunatni iesaistītu – zināšanas.

Sagatavoja Aiga EVERTOVSKA

Projektu finansē
Mediju atbalsta
fonds no Latvijas
valsts budžeta
līdzekļiem.

Par publīkācijas saturu atbild projekta
īstenošāja – SIA «Izdevniecība Auseklis».
Projekta Nr. 2022.LV/TMA/28

Avots: Auseklis

Datums: 18-01-2023

Madonas novada bibliotēka šogad svin simtgadi

NOTIKUMS

INESE ELSINA

2023. gadā Madonas novada bibliotēka atzīmēs simtgadi. Iestādei savu dzimšanas dienu svīnē maijā — Eiropas dienas kontekstā, tomēr viss gads aizritēs simtgades zīmē.

— Madonas novada bibliotēkas simtgade patiesām ir notikums, — komentē bibliotēkas direktore Imelda Saulīte. — Skatoties vēsturiski, 1923. gadā tika dibinata virkne Kultūras fonda bibliotēku, arī Latvijas Bibliotekas īkārtu.

Ieraksts ir pavisītais raksts, kas rakstīts ar vārdu un vārda skaitām. Ieraksts var būt vienkāršs vai īstenojums, kas ietver daudzās vārdiem. Ieraksts var būt vienkāršs vai īstenojums, kas ietver daudzās vārdiem. Ieraksts var būt vienkāršs vai īstenojums, kas ietver daudzās vārdiem. Ieraksts var būt vienkāršs vai īstenojums, kas ietver daudzās vārdiem.

laspriņšām bēriem ir jāizmēr. Analizējot, kāds pagājušās gadā bija Madonas novada bibliotekas lasītājs, redzam, ka 40 procentu no visiem mācas — sākot no pirmskolas līdz studentiem, 20 procenti ir kalpotāji, strādājošie dažādās iestādēs, 12 procenti ir pensionāri, 8 procenti — strādnieki, savukārt bezdarbinieki un nestrādājošie ir 6 procenti.

Par jaunajām grāmatām un periodiku

Uz jautājumu, kā šogad būs ar jaunajām grāmatām un periodiķiem, saņēmu atbildi, ka budžets nav apstiprināts, nav zināms, cik pārvaldība tam atvēls. — Pēdējos gados prakse bija 2 eiro uz iedzītovāju, tācū pagājušais gads nāca ar noprieto budžetu samazinājumā, bibliotekas krājumam paredzot 1,42 eiro uz 1 pilsētas iedzītovāju, — raksturo direktore — ledīmājieties, cik kurš var attaujties sev personīgi nopirkt grāmatas un uz māju pasūtīt periodiskos izdevumiem? Tapēc jāir publiskās bibliotekas, lai varētu šo pakalpojumu cilvēkiem nodrošināt, un tas ir liels pārvaldības ieguldījums.

Bibliotēkas krājumā kopumā ir apmēram 60 tūkstoši izdevumi. Jaunāko bibliotēku pārkām regulāri, ir noteikta summa, ko joti pārdomāti tērējam, izvērtējot gan lasītāju pieprasījumu (atsevišķā saruna būtu par lasītaju dažādajām gaumēm), gan aktuālo. Mūsu rūpe ir arī studējošie, tāpēc ir sadarbi

— Mūsdieni bibliotekārs ir profesionāls starpnieks starp informācijas pasūtītāju un informācijas piegādātāju, — raksturo Madonas novada bibliotēkas vadītāja Imelda Saulīte. — Viņš iesaka, zina, kur meklēt, un zinā, kā palielināt.

AGRA VECKALNINA foto

ar Latvijas Universitāti un citām mācību iestādēm. Kopumā izvērtējot leģādātu, jāsaka, ka bibliotēkās krājums ir ļoti pārdomāts un valadzībām atbilstīgs. Pēdējos gados arī samērums grāmatām ar pasaules valsts finansējumu. Sākotnēji šī programma saucās "Augstvērtīgās grāmatas iepirkums publiskajam bibliotēkām", tagad nosaukums mainījies, bet būtība paliek — tās ir vērtīgas, labas grāmatas — gan latviešu oriģināliteratūra, gan tulkojuma literatūra.

Kā ir ar darbiniekiem?

— Esam desmit profesionāļi, mani ieskaņot, — jautāta par kolektīvu, atbild Imelda Saulite — Salīdzinoši ar iepriekšējām gadiem tas ir par vienu darbiniekus vairāk. Sobiņi vairāki slimī, diemžēl tārskarbā realitāte. Esam gandarīti, ka mums ir arī gados jauni speciālisti — paužuļu maiņa pamazāmējot. Problemu saredz pietrkātīvā, kad vienlaicīgi pārņem dosies iestādes trīs zināšas darbinieces. Izaicinājumu mums katrā ziņā piešķir, un tādi bijusi visos laikos. Tas tāpēc, ka darbs bibliotēkā vai nu papem un cilvēku sājā norāde noturīgi, ilgi, vair arī tie ir cilvēki, kuri nejausi ienākuši un devušies tālāk. Par sevi teikši, ka interesantāku darbu, kāds ir bibliotēka, es pat nezinu.

Tas ir darbs, kas, gadiem ritot, ir ietoti mainījies. Šī kultūras nozare ir izgājusi dažādus attīstības posmus, dažādām varām pārliecinoties, no-

turot latīņu visaugstākajā limenī, lai apmeklētājiem un lasītājiem vienmēr būtu tas, ko saucam par garigo maiži. Un tas ir neatkarīgi no informācijas nesēja – žurnāla, grāmatas, kasetes, diska.

Brīnišķīga nozare un tās attīstība

— Man laimējies gan ar kolēgiem, gan darbavietu, gan pašvaldību un laikmetu, — turpināja iestādes vadītāja. — Vienmēr viss bijis kustība. Laiనies arī nozares Šādūt tādā pārdomājū, kā būtu, ja 2008. gadā nebūtu bijis Gaismastrādā tūkstoši projekta? Torez saņēmātā vērienuģi atbalstu no Alu un Melindas Geitsts fonda Globālo bibliotēku iniciatīvas programmas ietvaros Latvijā tas bija publisko ietekmo atstātības projektu. Trešais teāvs dels līdzfinansējās. Nozīmīgs ir arī mūsu valsts konceptualizāciju atbalsts — finansējums datoriem, interneta

pieslēgumam, vienota bibliotēku informācijas sistēmas tīkla izveide 2022. gadā, pateicoties tam, ir uzlabots interneta athrums, mušas tāpēc arī TET optiskais pieslēgums. Turklāj joprojām Latvijas publiskajās bibliotekās intērnets ir valsts apmaksāts un bravi pieejams. Vieniem ir svārīgi piekļuve internetam, citiem – paliņdzība kaut ko tai visā atrast. Katrā ziņā vispateicīgākais apmeklētājs ir par individuālu pieeju, kas katram mūsu iestādei tiek veltīts laiks.

kur gūt intelektuālo baudījumu, bet arī satikt cilvēkus, līdzgaitniekus, sastapt interesantas personības un atrast to, kas patiesi liekas svarīgs. 2023. gads izsludināts arī kā Eiropas prasmju gads — mārtā notiks aktivitātes, kas saistītas ar digitālajiem pakalpojumiem, e-prasmju apguvi.

Apmeklētāju pateicība un novērtējums

"Paldies, ka jūs esat, ka palīdzat!", — Pakalns, nekak neatksnoti, — kā pie jums vienmēr var nākt! — šādus atzinības vārdus saņemam nepārtraukti, — uzsvēre Imelda Saulite.

— Konflikta situācijas ir loti retas, kaut gan ir arī tādas, jo nereti cilvēks uz publisku vietu nak līdzādēties no sava negatīvisma. Visu cienī maniem kolēģiem, kuri prot un var stresa situācijas menedžet un normalizēt. Tas, ka apmeklētāji no bibliotekas aiziet ar smaidu, liecina iau loti daudz.

— Ipaši vasarās, kad uz Madonu atbrauc cilvēki atvainījumā no ārzemēm, pie mums apgrozis multikultūrāla sabiedrība, — turpinā direktore. — Laišāt uzvārdi tad ir tādi, kādi mežā būt Āfrikā, Āzijā, Amerikā. Patikami, ka atrāk tie, kuri te skrejūsi pirms 20 gadiem, bijusi palaidņi un drasikuli, bet tagad kļuvuši loti solidi pīeaugusie, cits jau atvedis savus bērnus. Savulaik bērni literatūras nodalā vienmēr priekšā tika lasītas pasašas, tas palicis prātu, un nu uz biblioteku viņi ar prieku veid savas atvases.

Avots: Stars

Datums: 10-01-2023

Lauku bibliotēka – informācijai un

♦ Mežotnes pagasta trim bibliotēkām ir siks lasītāju loks, darbinieces novērtē koleģiālo pleca izjūtu

RUTA KEIŠA

Kopš lēni cīta pēc citas «izdzīst» Mazās lauku skolas, bibliotekas palikušas gandrīz vai vienīgi pastāvīgi kultūras centri, kuri ne tikai lasīšanai iegūt grāmatas un periodiku, bet iekšienai satikt arī pagasta laudis, apspriest jaunāko valsts un privātājā dzīvē.

Gadu mijā allaž mudina atcerēties un vētit redzēto, dzirdēto, lasīto. Decembra beigās kopā būšanas prieku baudīja Mežotnes pagasta Jumpravas bibliotekas lasītāji, kurus uz svētku un pārdomu bridi atkal bija sapulcīnājusi tās ilggadējā vadītāja Aija Zoliņa. Tika pārrunāti kopīgajos izbraukumos iepazīstīti, un, protams, grāmatu plauktos samēklēta jauna lasīšanviela. Ipaši siltumu un mājīgumu pasākumam piešķirā ne tikai sarūpētais svētku cieņasts, bet arī tas, ka bibliotēka atrodas Zoliņu ģimenes privātmājā «Jumpravas 3», un tam ir sava ipaša aura.

Klātesošos priecežā Bauskas 2. vidusskolas latviešu valodas un literatūras un teātra mākslas skolotājas Gitas Graudiņas vadītā Mežotnes pagasta bērnu un jauniešu amatierateātra «Kājām gaisā» sagatavotā izrāde «Gražīgais Ziemassvētku vecītis», autors Andris Udris. Šoruden amatierateātris atskaitīsies uz savas darbibas 15 gadiem.

Mazliet vēstures

Bibliotekas vadītāja A. Zoliņa atceras, ka šim darba piedāvājumam atsaukusies 1992. gadā. To reiz bibliotēka atradusies bijušā kolhoza konservu ceha ēkā, vēlāk pagalmā aiz logiem iekārtoties lopkautuvei. Telpa bijusi itin drūma. Brūko kopsaimniecībai, kad daudz kas tika likvidēts, no grāmatām tomēr bijis zēl šķirties. Risinājums Ajai radies reizē ar iešķīpu privatizēt sarkano kīgelēju ēku Jumpravā; piedāvājums nācis no toreizejās Mežotnes pagasta vadības, – Inese Dombrovskas bijuši cieši pārliecīnāti par nepieciešamību bibliotēku saglabāt. Eka bijusi nolaista, taču Zoliņu ģimene pacietīgi kopus un par saviem līdzekļiem remontējusi ēkas pirmo stāvu, un 2001. gada nogalē grāmatas un lasītāji iegāja jaunajās telpās. Uz jauno vietu aizceļoja ne visas grāmatas, nācas šķirties no klijā politiskām un līdzīgām.

Bijušie «Karoga» iecirkņa darbinieki atceras, ka pirmie grāmatu plaukti bija atrodami administrācijas ēkā 70. gadu vidū. Lai gan toreiz grāmatas bija lētas, arī tām bijis sāvs lasītājs. Daudzdiem spilgtā atmiņā ir 70. gadu kopsaimniecības braucieni uz Rīgas teātriem. Arī mūsdienās cilvēkos ir saglabājusies nepieciešamība pēc labas mūzikas un interesantām grāmatām. Bibliotekas lasītāju kodolus

dalēji izveidojies no «Vecmāmiņu klubīja» dalībniecēm. Viņas uzsver, ka šai bibliotekai ir milzīga nozīme, jo tā ir tuvu dzivesvietai, un laukos tam ir liela jēga. Var, protams, apmeklēt Bauskas bibliotēku, taču tur trešais stāvs ne vienīgi pa spēkam, un autobusū laiks neder, jo tas kurste reti. Jumpravās ir sava gaisotne, te daudziem aizritējuši darba gadi, ir kopīgas atmīnas. Dzīves vērtību nenosaka politika, bet cilvēks patēti un viņa attiebības ar citiem cilvēkiem.

Ar grāmatu iepazīst lasītāju

A. Zoliņa pastāsta: «Šajos gados nācīs daudz mācīties, ipaši sākuma, jo priekšzināšanu nebija. Apmeklēju seminārus, ko organizē Bauskas Centrālā bibliotēka. Zināšanas papildinātās arī Rīgā. Prasības mūsu darbā aug, un vienam joti jāseko līdzi.»

Bibliotekas vadītāja atceras, ka interneta eras sākuma gados bērni pie datora rakstījās rindā. Salīdzinot ar šodienu, vīnu bija krietni vairāk, un Mežotnē skola bija. Viens no bibliotēku darba virzieniem ir darbs ar bērnu auditoriju. Pasākumā «Akmenī zied» piedāvājis pāris meitenes, – neesot jau isti, ko uzrunāt un aicināt. Vēl skolu audzēknē vai vīnu vecāki bibliotēku uzmeklē, kad lasīšanai vajadzīgs kas no ieteicāmās literatūras saraksta, teic A. Zoliņa.

Vīna informē, ka pašlaik bibliotekā ir 2280 grāmatas un 21 nosaukuma periodika. Pagājušajā gadā «ienākušas» 117 grāmatas – gan iepirktais, gan piedotās. «Fondu papildinām saskaņā ar «Grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām», un izvēloties cēsons domāt par savu lasītāju interesēm, jo šajos gados daļēji esmu vīnu gaumi iepazīnusi. Ja nepieciešams, vajadzīgo grāmatu pasūtītu no Bauskas Centrālās bibliotēkas un citām. Bija periods, kad vairāk lasīja ārzemju tulkoju literatūru, to bijām mazāk baudījuši, bet tagad galvenā uzmanīja latviešu prozai, dokumentālajai un vēsturiskajai literatūrai; lasa arī kriminālromānus, kas izklaidē un aizved no saspringtās dzīves īstenības,» stāsta A. Zoliņa.

Bibliotekas vadītāja aktīvo lasītāju rindā mīn Silvija Rikmane un viņas meitri Kristīni, tiek minēta Skaidrite Šulca, Livija Austruma, Anita Likā, Šilberga ģimene un citas. A. Zoliņa teic, ka mežotnieces Mārīte Čornaja iepazīstinājusi ar saviem dzējoļiem. Savukārt tie bibliotekas apmeklētāji, kam redze neatļauj lielu slodzi, vairāk piedaloties pasākumos.

Aija Zoliņa atklāj arī plānu: «Sogad sapņojam par Imanta Lancmaņa gleznu izstādes apmeklējumu Rīgā... Gads tikko sācies, un top arī jauni plāni. Domāju, ir nozīmīgi turpināt aiz-

IZSTĀDES APMEKLĒJUMS Bauskas muzejā.

FOTO NO PERSONISKĀ ARHĪVA.

AJA ZOLIŅA.

ELĪNA NAGLIŠA.

sākto novadpētniecības darbu, kamēr ir cilvēki, kas var atcerēties un pastāstīt pieredzēto.»

Tikšanās un atminas no pagājušā gada

Aija Zoliņa teic, ka galvenā lasītāju auditorija ir seniori, vecākajai pāri 80. Viņiem vairāk brīvā laika, ir aktīvi rosinātāji par pasākumiem, ko vēlas redzēt vai apmeklēt. Transportu nodrošina pašvaldība, tas ļoti motievēt arī rūpīgi izvēlēties maršrutus.

Pagājušajā gadā bijuši 11 pasākumi, pieci kopā ar Mežotnes bibliotēku. Tikšanās reizēs ar dzējniekiem, rakstniekiem Mežotnes centra iedzīvotāji parasti ciemojas Jumpravā. Izziņas bagātības bijis Bauskas Centrālās bibliotekas galvenās bibliogrāfes-rezultato Madaras Maslovas-Konrādes stāstījums par Vitautu

Lūdēnu «Viļpojas druvu Mežotnē, viļpojas ūdepi Usmā». Aizraujoša tikšanās bija ar Andrejmuīžas saimnieci Valentīnu Poznaku Brunavā. Skaiti atmiņu mīrķi daudziem uzzibsnījusi te pat Jumpravas parka pastaigā un atpūtas namiņā pie Annas Fedoulouvas. Atjaunoja Mežotnes baznīcu ir otrpus Lieupei, kājām neaiziesi, tāpēc svētīgs bijis brauciens uz turieni.

Mežotnieces Nina Šilberga ar prieku atceras Neretas, Kurmenes, Mazzalves apmeklējumu:

«Nereta ir mana dzīmītā puse. Nez vai būtu tur aizbraukusi, ja ne šāds pasākums. Daudz uzzinājām un pārliecīnājāmies, ka nav jādodas uz tālām zemēm – interesantas lietas un vietas ir te-pat tuvumā, Latvijā.»

Livija Austruma ir pateicīga par iespēju satikt mūsu un kaimi-

nu novadu cilvēkus un iepazīt vietas, ko, strādājot par zobārsti, nav bijusi iespēja apmeklēt, patīcis Kurmenes brauciens. Vīna atzīst: «Lasišana ir mans brīvā laika pavadišanas veids. Moderns latviešu autorus neizvēlos, pasveš rakstības stilus. Patik vēsturiskā literatūra, stāsti par stipriem dzimtām, arī skandināvu literatūru. Esmu atsākusi lasīt latviešu klasicus, tā ir nemainīga vērtība. Patik stāsti par stipriem, jauniem cilvēkiem, kas paliek vai no jauna atgriežas Latvijas laukos.»

Jolanta Šilberga pārliecīnāta: «Ļoti daudz atkarīgs no bibliotekārā entuzīsmām un prasmes veidot interesantus pasākumus un radīt patikamu mikroklimatu. Mūsu bibliotekārītei tas ļoti izdomās. Kopīgā tikšanās ir rūpīgi pārdomātas, ieliekot visā sirdi un izdomu.»

Avots: Bauskas Dzīve

Datums: 17-01-2023

satikšanās priekam

GITA GRAUDIŅA (vidū) un bērnu amatierateātris Ziemassvētku priekšnesumā.

NERETAS NOVADA Mazzalves muižā.

Centrā vieglāk sasniezama

Mežotnes pagasta Mežotnes bibliotēka ir centrā, pagasta pārvilnes ēkā, tāpēc viegli aizsniedzama ikvienam, kas tur ierodas. Bibliotēka pastāv no 90. gadu sākuma. Elina Nagliša bibliotēku vada kopš 2012. gada. Elina ir mežotniece trešajā pauaudzē.

Viņa stāsta: «Atrašanās vieta savā ziņā ir priekšrocība, taču laika strādājošajiem un ģimenes cilvēkiem ir tik, cik ir. Viņus bibliotēkā sastop reti, galvene apmeklētāji tomēr ir centra iedzīvotāji — vecumā 50+. Lasītāju skaits mums pāri simtam. Aktīvi lasītāja ir, piemēram, Inese Dom-

brovska, grāmatas labprāt izvēlas Juris Rudzis un daudzi citi, visus nevaru nosaukt. Aktuālo un jaunāko lasītāji atrod periodikā, mums pieejami 23 dažādi žurnāli. Ar lieli interesi tos pārlapo Skaidrīte Sporāne. Tomēr pārsvarā lasītāji vairāk pievērsas dailliteratūrai. Pandēmijas laiks bija kluss. Līdz ar skolas likvidēšanu bibliotēkā internetu izmanto maz, jo galvenie klienti bija skolēni.»

E. Nagliša uzsver, ka lieliski sadarbojoties ar Bauskas Centrālās bibliotēkas speciālistiem; ar kolēģēm un lasītājiem Jumpravā un Strēlniekos. Ir pleca izjūta, un

tas ir svarīgi. Apvienot pasākumus vairākām bibliotēkām kopā ir lietderīgi gan no interesu, gan finansiālā viedokļa. Manā darbā mani saista iespēja tikties ar dažādiem cilvēkiem, viņu sirsniņa, atklātība un dzives gudrība.»

Kopā ar kultūras darba organizatori

Savukārt Strēlnieku bibliotēkai, lai gan tā atrodas patālāk no Mežotnes pagasta centra un Bauskas, ir sava raksturīga priekšrocība, jo tā iekārtota daudzfunkcionālajā centrā «Strēlnieki». Bibliotēkas vadītāja Linda Värna atzīst, ka viegli koordinēt pasākumus ar kultūras darba organizatori Eviiju Rudzitu.

Linda Värna stāsta: «Lasītāju pulcīņš līdzīgs kā pārējās divās mūsu pagasta bibliotēkās, ap simtu, un aktivisti ir seniori. Kultūras pasākumu klātbūtne ir savstarpēji rosinoša gan to apmeklētājiem, gan lasītājiem. Lasāmvielu parasti izvēlas papīra formātā, lai gan ir iespēja lasīt ari elektro-

niski. Pagājušajā gadā labas atsaukmes bijušas par dzējniekiem Vītautam Ļūdēnam veltilo pēcpusdienu. Mātes dienas pasākumu, kur piedalījās arī bērnu teātris «Kājām gaisā». Vasārā izglītojošā braucienē bijuši Tukuma pusē un apmeklējuši pasaku meistara Anša Lerha-Puškaiša Džūkstes pasaku muzeju. «Pavisam pērn saņemoti septiņi pasākumi, bet Ziemassvētku sarīkojumā mūs prieceja Mežotnes pagasta jauktais vokālais ansamblis «Mēs». Paldies visiem mūsu lasītājiem, jaunajā gadā novēlu visiem jaunas, aizraujošas tikšanās ar grāmatu!» pauž L. Värna. ♦

No 1. februāra darbu atsāks Bulduru bibliotēka

No 1. februāra pakāpeniski darbu atsāks Bulduru bibliotēka Bulduros, Muižas ielā 7, nodrošinot visvairāk pieprasītos pakalpojumus. Vispirms tiks nodrošināta piekļuve interneta resursiem, kopēšanai, dokumentu izdrukāšanai, kā arī iespēja izlasīt presi, pasūtīt un nodot nepieciešamās grāmatas.

Patlakan Bulduru bibliotēka atjaunotajā Jūrmalas teātra ēkā Muižas ielā tiek iekārtota, telpas aprīko ar mēbelēm un notiek bibliotēkas krājuma izkārtošana plauktos. 1. februāri durvis vērs divas telpas – bērniem un pieaugušajiem –, kurās

apmeklētāji varēs iepazīties ar jaunākajām grāmatām, izlasīt interesējošos žurnālus vai avizes un lietot internetu. Plānots, ka līdz februāra beigām bibliotēka tiks atvērta pilnā apmērā. Kopumā bibliotēkā būs piecas telpas, kas izvietotas ēkas pirmajā stāvā.

Bulduru bibliotēkas darba laiks no 1. februāra: otrdienās–piekt Dienās – plkst. 10.00–18.00, sestdienās – plkst. 10.00–16.00, svētdienās un pirmdienās bibliotēka slēgta.

MĀRA JĒKABSONE,
Jūrmalas Centrālā bibliotēka

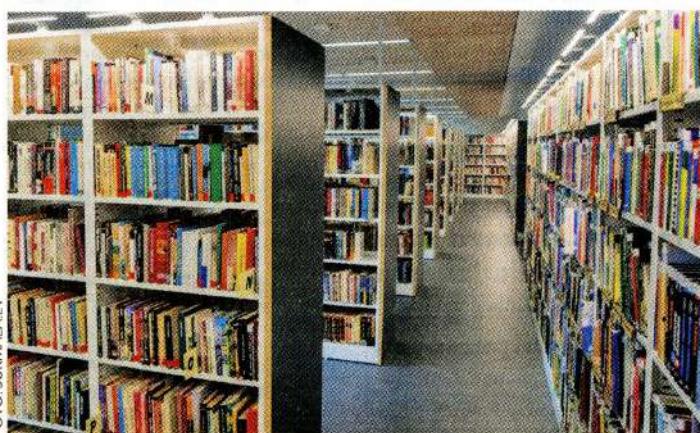

Avots: Jūrmalas Avīze

Datums: 2023., janvāris

Darbu atsāks Bulduru bibliotēka

FOTO: JŪRMALĀ.LV

No februāra darbu jauņās telpās Bulduros, Muižas ielā 7, pakāpeniski atsāks Bulduru bibliotēka, nodrošinot visvairāk pieprasītos pakalpojumus.

Vispirms tiks nodrošināta piekļuve interneta resursiem, kopēšana, dokumentu izdrukāšana, kā arī iespēja izlasīt presi, pasūtīt un nodot nepieciešamās grāmatas.

Patlaban Bulduru bibliotēka atjaunotajā Jūrmalas teātra ēkā Muižas ielā tiek iekārtota, telpas

tieki aprīkotas ar mēbelēm un notiek bibliotēkas krājuma izkārtošana plauktos.

1. februāri durvis vērs divas telpas bērniem un pieaugušajiem, kurās apmeklētāji varēs iepazīties ar jaunākajām grāmatām, izlasīt interesējošos žurnālus vai avizes un lietot internetu. Plānots, ka līdz februāra beigām bibliotēka tiks atvērta pilnā apmērā. Kopumā bibliotēkā būs piecas telpas, kas izvietotas ēkas pirmajā stāvā. ☺

Avots: Rīgas Aprīņķa Avīze

Datums: 20-01-2023

Vairākas bibliotēkas apvienos

Kuldīgas novadā reformu piedzīvos tie pagasti, kuros darbojas divas bibliotēkas, – par to sprieda domes sociālo, izglītības un kultūras lietu komiteja.

Priekšlikumu iesniegusi Kuldīgas galvenās bibliotēkas vadītāja Daina Girvaitē, saņemts arī Latvijas Bibliotēku padomes atzinums. D.Girvaitē deputātiem skaidroja: „Pagastos, kuros bibliotēkas ir divas, oficiālo statusu saglabās viena, otra klūs par pakalpojumu sniegšanas vietu. Tas samazinātu administratīvās izmaksas, atslogotu arī bibliotekāru darbu, jo tagad atskaites un plānus raksta abas. Pēc pārmaiņām vadītāja būs viena, bet otra varēs darboties ar lasītājiem, vairāk organizēt pasākumus, izsniegt grāmatas. Līdzīgs process notiek arī citviet Latvijā.”

Pašlaik Kuldīgas novadā ir 25 šādas iestādes: Kuldīgā viena, Skrundā – divas, 18 pagastos – 22.

Apvienota tiks Skrundas pilsētas un bērnu bibliotēka: pirmā turpmāk būs ģimenes bibliotēka ar pakalpojumiem jebkurai vecuma grupai, otrs – pakalpojumu sniegšanas vieta. Pagastos tiks apvienotas bibliotēkas Gudeniekos un Basos, Laidos un Sermītē, pēc vajadzības pakalpojumus sniedzot arī Vangā, tāpat tās apvienosies Vilgālē un Priedainē, Turlavā un Ķikuros. Pārmaiņas neskaršot nevienu darbavietu – visi cilvēki darbu saglabāsot.

Gala lēmums jāpieņem domes sēdē mēneša beigās.

Inta Jansone

Izmēģini bibliotēkas e-kataloga jauno versiju!

Sākoties jaunajam gadam, Talsu Galvenā bibliotēka saviem lasītājiem piedāvā lielisku jaunu – sadarbojoties ar „Tietoevry Latvia”, lai uzlabotu kopkataloga lietošanas iespējas un padarītu grāmatu un materiālu meklēšanas procesu draudzīgāku lietotājiem, arī Talsu novada bibliotēku kopkatalogs ieņuvis jaunu vizuālo izskatu un funkcionalitāti.

Ir izstrādāta kataloga jaunās saskarnes testa versija un kataloga izstrādes process vēl turpinās. Tas nozīmē, ka kataloga jaunās versijas darbībā var būt pārtraukumi un vairākas funkcijas vēl tiks iestrādātas, uzlabotas un aktivizētas. Tādēļ līdzās jaunajai versijai saglabāta pieejume arī jau ierastajai kopkataloga versijai.

Elektroniskajā kopkatalogā pieejama informācija par Talsu novada publisko, izglītības iestāžu un citu iestāžu bibliotēku krājumos esošajiem iešķieddarbiem un citiem informācijas nesējiem, kā arī novadpētniecības datubāze, kurā apkopotas bibliogrāfiskas ziņas par rakstiem no grāmatām, laikrakstiem un žurnāliem, kuros atrodama informācija par Talsu novadu –

ziņas par vietām, iestādēm, cilvēkiem, notikumiem.

Kopkataloga jaunajā saskarnē būtiska loma ir veltīta satura vizuālajai atspoguļošanai – kopkatalogs klūs pievilcīgāks un pārskatāmāks un lieti noderēs gadījumos, kad aizmirsies grāmatas nosaukums un atmiņa palīcis vien grāmatas vāciņš.

Kā informē Nauris Kolāts, „Tietoevry Latvia” vecākais projektu vadītājs: „Galvenais jaunā kataloga mērķis ir padarīt lasītājiem materiālu meklēšanu viegli saprotamu un ērtu. Tāpat ar jauno katalogu vēlamies, lai lasītājiem būtu vieglāk pieņemt lēmumu par to, kuru materiālu izvēlēties (nākotnē plānotā grāmatu topu un ieteikumu funkcionalitāte), iespēja lasītājam pašam mainīt savus personas datus, kuri tiek glabāti sistēmā.”

Jaunā kopkataloga versija pieejama Talsu Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē vai <https://talsi.biblioteka.lv/alisepac>.

Lita Zandberga,
Talsu Galvenās bibliotēkas Informācijas
resursu attīstības nodaļas vadītāja

Avots: Talsu Novada Ziņas
Datums: 2023. janvāris

Valmieras bibliotēka aicina piedalīties lasīšanas izaicinājumā

Jaunajā gadā – jauns lasīšanas izaicinājums! Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalošanas nodaļa aicina doties literārā ceļojumā apkārt pasaulei.

Šogad rosinām iepazīt Baltijas valstu, Lielbritānijas, Zviedrijas un citu valstu autoru grāmatas un satikties ar vēl neiepazītiem stāstu varoņiem un pasaules vietām, kā arī izdzīvot pavism jauņus piedzīvojumus.

Kas jādara?

- Izaicinājuma «Apkārt pasaulei» Bingo laukumā atrodi septiņu valstu karogus un vienu brīvās izvēles lauciņu.

- Izvēlies valsti, atrodi kādu šīs valsts autora grāmatu un izlasi to. Brīvās izvēles lauciņu aizpildi ar kādas citas valsts autora grāmatu.

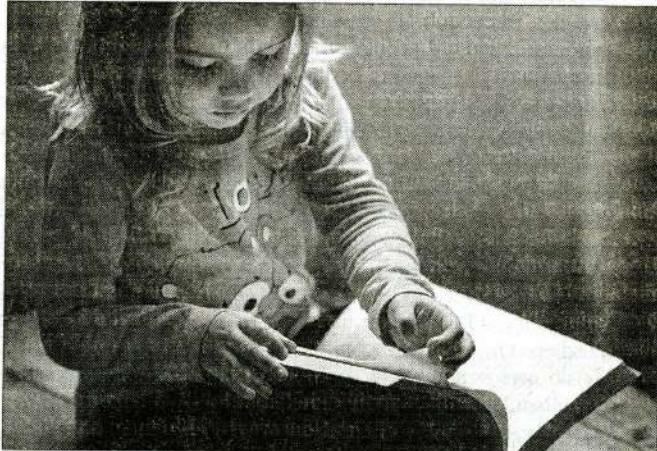
- Aizpildi visus astoņus lodžiņus ar šogad izlasītām grāmatām.

- Dalībnieka lapā ieraksti izlasīto grāmatu autorus un nosaukumus.

- Aizpildītu lapu līdz 31. maijam nes uz Bērnu apkalošanas nodaļu un saņem pārsteiguma balvu!

Izaicinājumā vari piedalīties arī vairākās Valmieras novada pagastu un pilsētu bibliotēkās – Rencēnu pagasta 2. bibliotēkā, Trikātas pagasta bibliotēkā, Kopu pagasta bibliotēkā, Burtnieku pagasta bibliotēkā, Ipiķu pagasta bibliotēkā, Strenču pilsētas bibliotēkā, Rūjienas pilsētas bibliotēkā, Mazsalacas pilsētas bibliotēkā, Kauguru pagasta bibliotēkā, Naukšēnu pagasta bibliotēkā, Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā un Matīšu pagasta bibliotēkā.

Papildu informāciju, aktivitātes noteikumus un dalībnieka lapu iespējams saņemt Valmieras

bibliotēkas Bērnu apkalošanas nodaļā, citās bibliotēkās, kas piedalās izaicinājumā, vai Valmieras bibliotēkas mājaslapā.

Lasi pats un izaicini piedalīties arī draugus, ģimeni, skolotājus, dalībai izaicinājumā nav vecuma ierobežojumu. Lai raibs un aiz-

raujōss ceļojums apkārt pasaulei grāmatu lappusēs!

Kristiāna Caune,
Valmieras bibliotēkas
Bērnu apkalošanas nodaļas
vecākā bibliotekāre
Publicitātes foto

Avots: Liesma

Datums: 11-01-2023

Bibliotēka papildina krājumu ar 70 jaunām grāmatām

**Smiltenes bibliotēka saņēmusi
70 jaunas grāmatas, kas lasītājiem pieejamas no otrienes,
17. janvāra.**

Smiltenes bibliotēkas vecākā bibliotekāre Liga Seržante aicina grāmatu mīlus iepazīties ar jauno piedāvājumu un izvēlēties sev tika-māko lasāmielu.

Saņemto grāmatu klāstā ir gan latviešu, gan ārziņju autoru darbi. Liga Seržante iesaka, piemēram, aktrises, dziedātājas un ielu muzikantes Ilonas Balodes autobiogrāfiju "Ielu muzikantu piezīmes". Ilona Balode ir arī sieva mūzikām Rolandam Ūdrim, kurš pēc tam, kad viņu uz ielas notriecā mašīna, kļuva par invalidu.

Ilonas Balodes grāmatā "Ielu muzikantu piezīmes" skaidri nolasāmi divi laiki viņas dzīvē: pirms nelaimes gadījuma ar dzivesbiedru Rolandu un pēc tā, norādīts grāmatas anotācijā. Abi šie laiki autores un viņas līdzgaitnieku dzīves pamīšus atspoguloti, savijoties ceļotāju bezrūpībai, vieglam dzīves tvērumam, mākslinieciskam, neparastam skatījumam uz pasaulli un norisēm tajā, ar skaudru, eksistenciāli dzīļu cilvēka būtības un sūtības analizi. "Ielu muzikantu piezīmes": ir gan viegla, gan smaga grāmata: personiska, pat intima Ilonas Balodes autobiogrāfija un vienlaikus neprātīgi krāsaina, vispārcilvēciska odiseja, kas liek uzdot sev daudz jautājumu, domāt

un meklēt.

Liga Seržante, iekskoties grāmatā, iepaši izceļ šo Ilonas Balodes atziņu: "Cilvēks ir trausls. Un dzīvība nežēlīgi trausla. Visu sagraut ir tik vienkārši. To var izdarīt vienā mirkli... Pasaule ir trausla. Milestība ir trausla. Tā ir sargājama un kopjama. Ja divi cilvēki viens otrs atraduši šajā nenormālajā pasaule, tas ir brīnums. Un nav zināms, cik daudz laika kopā būs dots."

Jaunumu klāstā ir arī ukraiņu žurnālista Serhija Rudenko grāmata "Zelenskis. Biogrāfija" par Ukrainas prezidentu Volodimиру Zelenski.

"Krievijas nežēlīgās agresijas dēļ Volodomirs Zelenskis 2022. gada 24. februārī nokļuva visas

pasaules uzmanības centrā, un nu viņa vārds vairs komentārus neprasā. Bet kā aktieris, kuru neuztvēra nopietni, nonāca līdz pasaules cienīta lidera statusam?" norādīts grāmatas anotācijā.

Liga Seržante cer, ka ikvienu sieviete jebkurā vecumā un situācijā iedvesmos Mejas Maskas grāmata "Sieviete, kurai ir plāns", kas arī ir jaunumu klāstā.

"Meja Maska ir piemērs tam, ka sieviete nekad nav par vecu jau niem izaicinājumiem, ja vien viņai ir plāns. Autore iedvesmo lasītājas censties justies lieliski, kustēties un nekad neapstāties, jo neatlaidība ir ceļš uz panākumiem," piebilst Liga Seržante.

— Sandra Pētersone

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 17-01-2023

Bibliotēkā iepazīst Balvu novadu

SARMĪTE VORZA
Foto: projekta arhīvs

No 1.jūnija līdz 15.decembrim Balvu Centrālajā bibliotēkā tika realizēts Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrapītāla fonda Latgales kultūras programmas 2022. gada projektu konkursā atbalstītais projekts "Manas saknes Balvu novadā".

Projekta mērķis bija Latgales reģiona bērnu un jauniešu iesaiste radošās nodarbibās, kurās izstrādātas, lai veicinātu savu novada kultūrvides izzināšanu. Šim nolūkam iegādājāmies magnētisku Balvu novada karti un koka magnētiņus, lai dažādotu bibliotekārās un novadmācības stundas bērnu un jauniešu auditorijai, kā arī sniegtu iespēju iesaistīties mācību procesā, kurā atklāt aizraujošus faktus, pētot savas dzīmtās vietas vēsturi, valodu un kultūru.

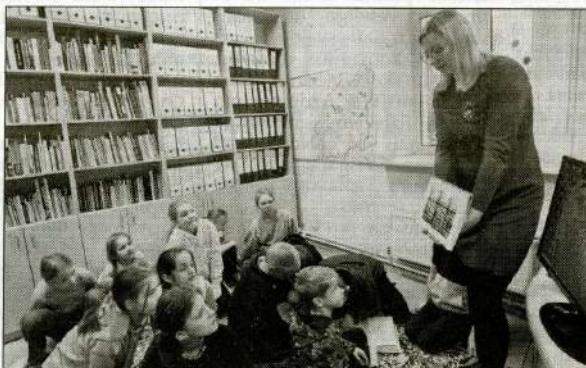
Nodarbibas uzsākām ar Balvu novada teritoriālo apzināšanu, izpētot novada robežas kartē un ar magnētiem atzīmējot sev mīlas vietas Balvu novadā. Izmantojot video un foto materiālus, kā arī aplūkojot agrāk publicētus rakstus noskaidrojām, kā mums pazīstamas vietas

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona ministrijas atbalstu, Valsts kultūrapītāla fonda un A/S Latvijas valsts meži finansētu atbalstu.

un ēkas tika celtas un izskatījās vairākus gadus atpakaļ. Nodarbibas dalībnieki paši veica aprēķinus, lai noskaidrotu, cik senas ir redzamās ainas. Tika veikti arī vizuāli salīdzinājumi ar mūsdienām, kā arī sacensības gaitā salikta puzzle – attēls no pazīstamas vēsturiskās ainas. Lai noskaidrotu vairāk par savu novadu sacentāmies, kurš ātrāk kartē atradis tādas Balvu novada vietas kā Ukraina, Vasariņa, Ulasi, Cūkine, Čerbakova, Čušli, Jabalova, Nagliši, Kļučniki, Posacki, Tabakova u.c.. Iepazīnām arī vietējas izloksnes – iemācījāmies pāris vārdus un, pārbaudot savas zināšanas, latgaliešu valodas vārdam meklējām atbilstošo skaidrojumu literārajā valodā.

Katra nodarbiņa noslēdzās ar rezultātu apziņošanu, un dalībnieku pacienāšanu ar kādu našķi. Paldies visiem, kas atsaucās un iesaistījās, kā arī uz tikšanos nākamajās aktivitātēs!

Projekta laikā tapa novadmācības nodarbibas piecās dažādās jomās. Nodarbiņu piedāvājumam atsaucās vairākas klašu grupas (kopumā 105 interesenti), kurās nodarbiņu laikā tika sadalītas komandās un, savā starpā sacenšoties, pildīja dažādus uzdevumus.

Avots: Balvu Novada Ziņas

Datums: 2023, janvāris